

Minnesanteckningar från användarråd 2020-03-19

Närvarande	Jörgen Brewitz SCB, Marit Widman EI, Kjell Andersson SVEBIO, Camilla Dellby EM, Raziye Khodayari Energiföretagen Sverige, Niklas Notstrand EM, Sebastian Constantino Skogsstyrelsen, Veronica Eklund SCB, Fredrik Svensson Energigas Sverige, Andreas Hagnell SKR, Martina Högberg EM, Martin Storm Boverket, Anders Brandén Klang Trafikanalys, Frida Löfström NV, Alexander Meijer Infrastrukturdepartementet, Tomas Lööv NNR, Nicole Burstein Energiföretagen Sverige, Helena Kaplan SCB, Elin Grahn EM
Ej närvarande	Catarina Rundelius EM, Göran Lindell SPBI, Mikael Levin, Trafikanalys
Tid	10:30–12:30
Plats	Skypemöte

§ 1 Dagordning

Mötet hade på grund av Covid 9 pandemin anordnats som ett Skype-möte. Martina Högberg, mötesordförande, öppnade mötet. Totalt deltog 19 personer. Därefter presenterade alla deltagare sig samt den nya ledamoten Helena Kaplan enhetschef på SCB enheten Nationalräkenskaper, NR BNP. Hon berättade om verksamheten som omfattar kvartals och årsberäkningar av BNP. Hon poängterade att NR är en sekundär producent som använder källor som andra statistikområden samlat in.

§ 2 Fastställande av dagordning och förra mötets minnesanteckning

Föregående minnesanteckningar godkänns och dagordningen beslutades.

§ 3 Frågor på nyhetsbrevet som skickades ut inför mötet

Ordförande påminde om syftet med införandet av nyhetsbrevet var att minska monologer och att öka diskussionerna inom användarrådet. Därefter ställdes en fråga om orsaken till att Energimyndigheten valt att

sluta publicera kvartalsvisa balanser. Energimyndigheten förklarade att då kvartalsbalanserna har brister i kvalitet så publiceras de inte. Differenser mellan kvartalsvisabalansernas resultat och de årliga balansernas borde överensstämma bättre. Det pågår ett arbete hos Energimyndigheten att utveckla och publicera preliminära årliga energibalanser. Energimyndigheten har däremot inte slutat producera kvartalsvis bränslestatistik som är huvudkällan.

Frågor kom också om projektet Elanvändning i vägtrafiken. Vilka antaganden och beräkningarna har gjorts i projektet? Statistiken är modellberäknad med hjälp av den s.k. HBEFA-modellen som Trafikverket förvaltar. Det finns ett antal antaganden inbyggda i modellen. Ett exempel är att man antar att 50 % av energianvändningen från laddhybrider är från el. Markus Selin på Energimyndigheten kan svara mer på detta.

§ 4 Uppdateringar av dokumentet, Syftet med användarrådet

EM hade inför mötet skickat ut senaste utkastet av dokumentet Syfte med användarrådet. Detta kommer från den ursprungliga stadgan från 90-talets början som sedan under 2012 genomgick en översyn. Denna översyn ledde fram till att vi idag har färre möten. Martina informerade att senaste uppdateringen av dokumentet innebar att lägga till Energimyndighetens egna mål i beskrivningen av syftet med den officiella energistatistiken. Deltagarna på mötet tillfrågades om synpunkter på dokumentet. Det ska sedan presenteras GD för beslut. Synpunkter inkom från NNR som påtalade risken med misstolkning av syftet om man beskriver myndighetens egna mål men inte nämner reglering och lagstiftning av krav som ska följas. Energimyndigheten förklarade att det inte handlar om att ändra kraven i lagstiftningen utifrån de egna målen utan givet kraven beskriva vad energistatistiken har för syfte. SCB ansåg att det är bättre att lägga till och förtydliga kopplingen till den officiella lagstiftningen i syftet.

Energimyndigheten tog hem uppgiften att förtydliga kopplingen till lagstiftningen om officiell statistik. Uppdateringen kommer att ske via mejl så att beslut kan tas innan hösten.

§ 5 Diskussionspunkt: Översyn av Statistikområde för infrastruktur.

Underlag till diskussionen bifogades kallelsen till mötet.

En introduktion hölls till grupparbetet och presentation av bakgrunden till att Rådet för officiella statistiken, ROS, genomförde en översyn av statistikområden med enkätutskick till alla statistikansvariga myndigheter. Det arbetet ledde till att översynen blev en aktivitet i

handlingsplanen för målbilden som beslutades av ROS i oktober 2019. Styrgruppen för målbilden ansvarar för detta. Elin Grahn, projektledare för översyn av nytt statistikområde, informerade att Energimyndigheten börjat med att internt kartlägga behovet inom egna myndighetens olika delar. De har även haft ett inledande möte med TRAFKA, SCB och NV för att konkretisera statistikbehovet och arbetet framåt. Mötesdeltagarna var indelade i fyra grupper för att diskutera och svara på frågorna, vilka var följande:

Behov av Infrastrukturstatistik inom energiområdet

Frågeblock 1:

- Har er organisation ett behov av ytterligare infrastrukturstatistik inom energiområdet?
- Vad saknas det för infrastrukturstatistik inom energiområdet? I samhället, i framtiden?

Lista och ange så specifikt som ni kan vilka uppgifter som tillför något såsom antal, geografiskuppdelning, olika mått, effekt m.m.

Frågeblock 2:

- Hur kan behoven tillgodoses inom statistiken?
- Finns det behov av nytt statistikområde om infrastruktur inom energiområdet? Vem vilka skulle i sådant fall föreslås vara statistikansvariga?
- Skulle behovet kunna täckas av att placeras in i befintliga statistikområden?

Frågeblock 3:

- Officiell statistik eller inte?
- Finns det värde av att göra befintliga infrastrukturuppgifter (t.ex. som Ei och andra myndigheter samlar in) till officiell statistik?
- *Exempel på officiella statistikens fördelar och nackdelar*
- *Fördelar: Vetenskapligt framställt, lagar och förordningar följs, sekretesskyddande, kvalitetssäkring i hela processen, kvalitetsstämpel och igenkänningsgrad, tillgängliggjord och förenklad för allmänheten, harmoniserad terminologi osv.*

- *Nackdelar: Tillhandahålls ofta på aggregerad nivå, höga sekretesskrav som begränsar åtkomst av mikrodata, försvårar tillhandahållande av öppna data, kvalitetskrav, tar längre tid att framställa, annat?*
-

Nedan är en kort sammanfattning av gruppdiskussionerna:

Grupp 1:

Svar på Fråga 1:

Energiföretagen i Sverige ser ett behov av att energistatistiken ska vara mer heltäckande angående fjärrvärme och då inte enbart infrastrukturen. Gruppen lämnade också synpunkt om att det kan finnas ett behov av statistik på biogasanläggningar inklusive gödselanläggningar, och kanske också statistik på elledningar. Det finns även ett behov av statistik om investeringar inom infrastrukturen som hänger ihop med ekonomiska statistiken.

Svar på Fråga 2:

I samhället finns ett behov av priser/investeringskostnader för infrastruktur. Gruppen diskuterade om det skulle passa in i ett statistikområde om ”infrastruktur”? Vilket gruppen svarade ja på. Detta eftersom man i t.ex. Isen frågar om investeringar redan. Uppgifter om investeringar ger en indikation om utvecklingen så det skulle bara innebära att följa upp en infrastruktursatsning. Det kan vara ett alternativ till annan anläggningsspecifikdata som är känsligare för företagen och således svårare att publicera och tillgängliggöra.

Svar på Fråga 3:

Sekretesskydd finns även inom icke-officiell statistik (OSL). Ur användarsynpunkt är det relevant att statistik finns samlad på ett ställe istället för att hänvisa till flera olika hemsidor. Detta är en fördel med paraply för officiell statistik. Då officiell statistik har vetenskapligt sätt för att framställa statistiken blir kvalitetssäkringen säkrare för röjande m.m. vilket är efterfrågat av användare och uppgiftsskyldiga företag.

Grupp 2:

Svar på fråga 1:

Gruppen är överens om att det behövs en bredare syn på infrastruktur som är mer än det fasta el, gas och fjärrvärmenätet. Både Energigas Sverige och SVEBIO har precis som Energimyndigheten behov av

infrastrukturstatistik. Skogsstyrelsen ser inte samma behov men de använder inte energistatistiken i samma utsträckning.

Vad för typ av infrastrukturstatistik som de har behov av är följande:

- Mer heltäckande och bättre framställd statistik om fjärrvärmesystemet. Bättre detaljerade beskrivningar om anläggningar, investeringarna, småskaligheten inom fjärrvärmesystemet. Mer mikroproduktion inom el.
- Produktionsstatistik om alla biobränslen. Infrastrukturstatistik om LNG (bunkring, hamnar, depåer, tankbilstransporter), Distributionssystemet för transportbränslen när det förändras från fossila drivmedel till fossilfritt. Det handlar delvis om laddinfrastruktur för el, men också en lång rad andra drivmedel: ren biodiesel, etanol, biogas, metanol, DME, vätgas, etc.
- Det saknas en sammanställning av antal, geografisk plats, storlek på tankstationer. Det finns olika typer av drivmedel och hur många tankstationer som exempelvis är lämpliga/ inte lämpliga att använda för tunga fordon. Det hade också varit bra med uppgifter om vad som är planerat att byggas framöver. Detta kommer att bli allt viktigare framöver då vi troligen kommer att få en allt mer diversifierad fordonsflotta. I framtiden kan det också bli allt mer intressant att ha statistik för vilken energilagringsskapacitet som finns i olika nya energilösningar som t.ex. batterier och gaslager via exempelvis power to gas.

Svar på fråga 2:

Gruppen var eniga om att det kommer att finnas ett behov av såväl kvalitetssäkrad officiell statistik inom infrastrukturuområdet som andra källor som andra rapporterar. Statistikområdet skulle kunna upprättas för att vara plattform så att statistiken inom området har likartad definition. Det är viktigt med samverkan inom området med fler utpekade myndigheter och organisationer så att området täcks helt. Ett nytt område som också skulle kunna möjliggöra att branschorganisationerna lättare kan få ta del av information och slippa gå ut och insamla liknande data för sig själva som ökar den administrativa kostnaden för företagen. Området skulle kunna använda redan insamlade befintliga källor och se till att de blir effektivt användbara och kvalitetssäkrade inom detta syfte. Det blir lättare för användarna att finna och hitta rätt. Officiella statistiken står bland annat för tillförlitligt och vetenskapligt framställande.

Svar på fråga 3:

Gruppen är överens om att det finns starka komparativa fördelar med att det upprättas ett nytt statistikområde om infrastruktur. Officiella statistiken står för tillförlitlighet, vetenskapligt framställande, trovärdighet m.m. Såväl Energigas Sverige som SVEBIO är redan nu i behov av att mer och bättre infrastrukturstatistik framställs. Skogsstyrelsen ser inte sitt eget behov nu men ser ett brett behov så att samhället är förberett på den förändring som kommer att ske inom infrastruktur för el, gas och fjärrvärmenät och elektrifiering med utbredning av laddstationer inom transportsektorn. Transportsektorn är på väg att förändras med andra bränslen för tankning som också behöver infrastrukturstatistik.

Grupp 3:

Svar på fråga 1:

Trafikanalys ser ett behov av statistik om laddinfrastruktur, biogasmackar, information om elektrifiering av vägnät, utbredning av elbussar ex. induktionsladdning, ändhållplatsladdning med mera. Energiföretagen ser också ett behov av laddinfrastruktur men även solelkapacitet och dess produktionsbild, kapacitet av lagring av el, kapacitet och produktionsbild av fjärrvärme och kraftvärme. Ex. antal drifttimmar på en fjärrvärmepanna. Generellt identifierade gruppen behovet av infrastruktur för hela omställningen av energisystemet till större elanvändning och statistik om infrastruktur om gas ex. antal LNG-terminaler.

EI fångar upp infrastruktur om elnätet men endast det som finns på koncessionspliktigt nät. Därmed fattas vad som händer på det icke-koncessionspliktiga nätet.

Svar på fråga 2:

Förslag från Energiföretagen att statistik om infrastruktur för fjärrvärme och kraftvärme borde vara en utökning av befintligt statistikområde för energi. Förslag från Trafa att laddinfrastrukturen kanske är en utökning av nationella vägdatabasen, NVDB.

Svar på fråga 3:

Energiföretagen ser ett värde i att det blir officiell statistik som därmed ger kvalité dock vill de gärna att det blir en databas som intresseorganisationer kan få tillgång till. Annars blir det dubbelinsamlingen från dessa organisationer som har ett behov av att göra egna analyser med andra skärningar än officiella statistiken.

Grupp 4:

Svar på Fråga 1:

SKR lyfte behovet av att följa frågan om lokal nätkapacitetsbrist, men det är inte säkert att mer statistik är en lösning, utan det krävs troligen andra åtgärder. NNR som deltar i flera olika myndigheters användarråd har hört diskussionen tidigare om behov av infrastrukturstatistik och kanske beror det på att samhället som förändras behöver fånga upp nya företeelser. Men har man kartlagt om användarna verkligen är behov av det. Och ska verkligen statistiksystemet vara plattformen?

Svar på fråga 2:

SKR anser att det finns mycket statistik som är intressant, kanske inte statistikområde skulle vara rätt väg för infrastrukturstatistik.

SKR påpekade att det finns tvåremisser från Boverket om energimätning i fastigheter. Givet att det kommer till mätare i realtid så kan man få informationen. NNR påpekade att de nya datakällorna som kan dyka upp behöver inte vara officiell statistik. Statistiksystemet riskerar att driva upp kostnaderna.

Boverket påpekade efteråt att det finns miljömål och Agenda 2030-mål som omfattar infrastruktur.

§ 6 Övriga frågor:

- Internationella rapporteringen d.v.s. dokumentet som SVEBIO ville ta del av är inte riktigt färdigställt ännu. Men så fort det är klart så meddelar vi alla som är intresserade.
- Trafikanalys undrade varför värdena på förnybart i transportsektorn hade ändrats. EM sade att det beror på att allokeringen av diesel och biodrivmedel allokterats om i energibalansen och detta har också gjorts i rapporteringen till Eurostat (SHARES).
- Nästa möte kommer resultatet av diskussionen om infrastrukturstatistik

§ 7 Nästa möte:

Datomet för nästa möte är 24 september och vi hoppas att vi då återigen har kommit tillbaka till normalläge och Covid 19 är historia. Mötet blir då på Rosenlundsgatan och avslutar med en god lunch tillsammans.

Datum
 2020-03-19

Frågeställning	Från	Uppföljning
2018-12-14: Kan man publicera en sammanställning av priser för fordonsgas? Önskvärt på månadsbasis. Hur beaktar NR fordonsgaspriset?	Energigas Sverige	2020-03-19. På grund av prioriteringar kommer detta inte att hinnas ta med under planering för verksamhetsåret 2020. Frågan om hur NR beaktar fordonsgaspriset är fortfarande öppen.
2018-12-14: Önskemål att få ta del av dokumentationen av den internationella rapporteringen som ska tas fram under 2019.	Svebio	2020-03-19. Dokumentationen av internationella rapporteringen är inte riktigt klar men kommer snart att vara det. När det är färdigt kommer det vara möjligt att ta del av dokumentationen.
2019-12-06: Fråga om fördelningen av vägtrafik som görs i Måbra är samma som i de årliga balanserna.	SPBI	EM: nej, det är inte samma fördelning utan EM använder andra källor för att ta fram fördelningen på olika användarsektorer till den årliga balansen. EM ska titta på möjligheten att ändra namn på kategorin i månadsbränsle till "leveranser till fordonstrafik" eller liknande för att förbättra distinktionen mellan de olika uppgifterna.
2020-03-19: Synpunkt från både NNR och SCB NR om förtydligande i dokumentet över Syftet med användarrådet. Tydligt koppla syftet för energimyndighetens användarråd med lagstiftningen om officiell statistik.	NNR och SCB/NR	Energimyndigheten tar hem uppgiften att förtydliga kopplingen till lagstiftningen om officiell statistik. Uppdateringen kommer att ske via mejl så att beslut kan tas innan hösten.

Vid protokollet

Justeras

Niklas Notstrand

Camilla Dellby